

РЕШЕНИЕ

22.04.2019

д. Канаш

КАРАР

№56-259

**Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл жирлеге территориясендә
жәмәгать зиратларының эшчәнлеге тәртибен һәм жирләү урыннарын карап тоту
Кагыйдәләрен раслау турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, «Жирләү һәм жирләү эше турында» Федераль закон, Россия Федерациясе баш дәүләт санитар табибының № 84 28.06.2011 ел карары белән расланган «Зиратларны, жирләү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыруга, урнаштыруга һәм карап тотуга гигиена таләпләре» СанПиН 2.2882-11 туры китереп,

**Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл жирлеге
карап чыгарды:**

1. Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл жирлеге территориясендә жәмәгать зиратларының эшчәнлеге тәртибен расларга(1нче кушымта).
2. Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен расларга(2 нче кушымта).
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында Канаш авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

**Совет Рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Канаш авыл жирлеге Башлыгы**

Н.Н.Вальков

Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл җирлеге территориясендә җәмәгать зиратларының эшчәнлегенә тәртибе.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Җәмәгать зиратлары эшчәнлегенә әлеге тәртибе (алга таба – Тәртип) “Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрдагы 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән. “Җирләнү һәм җирләнү эше турында” 1996 елның 12 гыйнвардагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә җирлек территориясендә һәр кешегә аның вафатыннан соң җирләнү, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, җирлек территориясендә гражданның өчен әлеге Кагыйдәләр нигезендә җир биләмәсе (жәсәдләр) өчен түләүсез җир кишәрлеге бирү гарантияләнгән.

1.2. Гражданның үзләре Канаш авыл җирлеге Башкарма комитеты белдерүе белән җирләнүгә оештыра.

1.3. Канаш авыл җирлеге Башкарма комитеты зиратны карап тоту, төзекләндерү һәм төзекләндерү эшләрен башкара.

2. Җирләнү тәртибе

2.1. Җирләнү-кешенең жәсәден (жәсәдләрен) вафатыннан соң җирләнү, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, санитария һәм башка таләпләргә каршы килми торган горәф-гадәтләргә туры китереп, йола гамәлләре.

2.2. Авыл җирлеге территориясендә үлгән (үлгән) мәетне күмү җәмәгать зиратларында башкарыла:

- Канаш авылы (православие дине)
- Түбән Күл авылы (православие дине)
- Йолдыз авылы (мөселман)

2.3. Үлгән (вафат булган) кешене күмү ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән паспорт яки шәхесен раслаучы башка документны күрсәтеп бирелгән үлү турындагы таныклык нигезендә башкарыла, ул җирләнүгә үз өстенә алган кеше тарафыннан башкарыла.

2.4. Җәмәгать зиратларында җирләнү дин, хәрби, башка горәф-гадәтләргә һәм йолаларны исәпкә алып башкарылырга мөмкин. Җәмәгать зиратларында ялгыз, туган җир биләмәләре (зонналары) аерым җир кишәрлекләргә карала. Башка төр күмү каралмаган.

2.5. Җәмәгать зиратлары территорияләрендә үлгән кешене күмү өчен бушлай бирелә торган җир участкагы күләме җирле үзидарә органы тарафыннан шул ук участкага үлгән ирнең яки якин туганының җирләрен җирләнүгә гарантияләү өчен билгеләнә.

2.6. Җирләнү өчен бушлай бирелә торган җирләргә күләме:

Җир кишәрлекләргә күләме

Күмелү төре	Озынлыгы,	Киңлеге,	Мәйданы,
	м	м	кв. м
Ялгыз күмүләр	3,5	2,0	7,0
Туганнар каберлекләре	3,5	4,0	14,0
Урналар белән прах күмү өчен	0,8	1,1	0,88

Гаилә күмүе

3,5

8,0

28,0

Ялгыз күмелгән урыннар-жәмәгать зиратлары территориясендә үлгән (вафат булган) кешенең мәетен күмгән вакытта ире, якиннары, туганнары (балалары, уллыкка алынган, уллыкка алуучылар, туганнары, оныклары, бабайлары, әбиләре), башка туганнары, законлы вәкилләре яки үлгән (һәлак булган) мәетне күмәргә бурычлы башка затлар жирләү өчен түләүсез бирелә торган урыннар (алга таба-шулай ук үлгән (вафат булган) кешенең мәетен күмәргә бурычлы – жирләүне гамәлгә ашыру бурычын үз өстенә алган зат) туганлык яисә гаилә күмү, шулай ук шәхесләре эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән яки хатыны, якин туганнары, яисә законлы вәкиле булмаган яисә алар жирләүне гамәлгә ашыра алмаган гражданның турында билгеле булмау.

Туганнарны жирләү-мәрхүмне жирләү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган жирләү урыннары, шул ук урында мәетнең хатыны яки якин туганы күмелүне гарантияләү өчен. Туган жирләү урыннары мәрхүмне жирләгәндә, яғни Башкарма комитетка мөрәжәгать иткән көнне туган жирләү урыны бирү турында гариза белән бирелә.

Гаилә (туганнар) күмелгән урыннар-өч һәм аннан күбрәк үлгән туганнарын күмү өчен. Гаилә (нәсел) жирләү урыннары мәрхүмне жирләгәндә дә бирелә.

2.7. Озын яктагы каберләр арасында ара 1 метрдан да ким булмаска тиеш, кыска як буенча — 0,5 метрдан да ким булмаска тиеш. Кабернең озынлыгы 2,0 м дан да ким булмаска тиеш, киңлеге — 1,0 м, тирәнлеге – 1,5 м дан да ким булмаска тиеш. Үлгән балаларны күмгән вакытта кабернең күләме кимәргә мөмкин.

3. Кабер өстендәге корылмаларны урнаштыру һәм аларны карап тоту

3.1. Зиратларда кабер өстендә корылмалар (каберлекләр) һәм чардуганнар урнаштыру бары тик бирелгән жирләү урыннары чикләрендә генә рөхсәт ителә. Билгеләнелә торган кабер өсте корылмалары һәм коймалар жирләү урыннары чикләре өчен чыгып торырга яки күршәләренкә керергәт тиеш түгел. Кабер өсте корылмаларының биелеге 2 метрдан, койма — 1 метрдан артмаска тиеш.

3.2. Кабер өсте корылмаларында (каберлекләр) язулар, чыннан да, бу урында күмелгән үлекләр турындагы белешмәләргә туры килергә тиеш.

3.3. Объектны билгеләнгән тәртиптә кешеләр сәламәтлегенә куркыныч тудыручы тузган дип тану очракларынан тыш, кабер өсте корылмаларын (каберлекләренә) һәм койманы куллану срогы чикләнми.

3.4. Чоку корылмалары төзелеш нормаларының һәм кагыйдәләренә тиешле таләпләрен үтәп билгеләнә.

3.5. Гражданның (оешмалар) тарафыннан билгеләнгән кабер өсте корылмалары (һәйкәлләр, чәчәк түтәлләре һ.б.) аларның милке булып тора.

3.6. Авыл жирлегә Башкарма комитеты билгеләнгән кабер өсте корылмалары өчен матди җаваплылык тотмый.

3.7. Кабер өсте корылмасы, күмү өчен карау һәм күмү турында мәгълүматлар булмаганда, соңгылары законда билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип танылырга мөмкин.

4. Зиратларның эш кагыйдәләре

4.1. Зиратлар көн саен ачык.

4.2. Зиратларда күмү көн саен 10.00 сәгатьтән 18.00 сәгәتكә кадәр башкарыла.

4.3.Зират территориясендә килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

4.4. Зиратка килүчеләр хокукы:

- әлеге тәртип таләпләренә туры китереп һәйкәлләренә урнаштыру;
- кабер участогында чәчәкләр утырту;

- гамәлдәге законнарда каралган башка хокуклар.

4.5. Зират территориясендә килүчеләргә тыела:

— авыл җирлеге Башкарма комитетына граждандык хәле актларын теркәү органнары тарафыннан бирелгән үлем турында таныклыкны яисә медицина учреждениесе тарафыннан билгеләнгән рәвештәге документны күрсәтмичә күмүне үз белдекләп башкарырга;

- зиратлардагы һәйкәлләрне, җиһазларны бозарга, территорияне чүпләргә;

- яшел үсентеләрне ватарга, чәчәкләр өзәргә, венюклар җыярга;

- этләрне йөртү, йорт хайваннарын йөртү, кошлар тоту, җиләк-җимеш, гөмбә җыярга;

- грунт казу һәм төзелеш материаллары запасларын калдыру;

— бу урыннарда үз белдеге белән җирләү рөхсәт ителми. Мондый гамәлләр кылган затларга әйләнә-тирә мохиткә зыян китергән гамәлләр өчен гамәлдәге законнар чаралары кулланыла;

- зират территориясенә җәмәгать тәртибен һәм чисталыгын бозучы башка гамәлләр башкару.

4.6. Әлеге тәртипне бозган өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы.

Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл жирлеге территориясендә күмү урыннарын карап тоту Кагыйдэләре

Жирләү урыннарын карап тотуның өлеге Кагыйдэләре (алга таба — Кагыйдэләр) “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында ” 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән. «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, авыл жирлегендә жирләү урыннарын тиешле тәртиптә тотуны тәэмин итү, зиратларны карап тотуга санитар һәм экологик таләпләрне үтәү максатыннан чыгып эшләнә.

1. Жир кишәрлекләрен һәм зиратларны урнаштыруга таләпләр

1.1. Зират территориясе жирләү ысулына бәйсез рәвештә функциональ зоналарга бүленә:

- керү юлы;
- күмү урыны;
- зират периметры буенча саклагыч (яшел) зона.

1.2. Күмү зонасы зиратның төп, функциональ өлеше булып тора. Жәмәгать зиратларында ялгыз күмү, туганнарны күмү, гаилә күмүе һәм мемориаль корылмалар өчен жир кишәрлекләре, шулай ук шәхесләре билгеләнмәгән үлгән кешеләрне күмү өчен жир кишәрлекләре карала.

2. Күмү урыннарын жиһазлау һәм яшелләндерү

2.1. Жирләү урыннарын яшелләндерү һәм төзекләндерү гамәлдәге нормалар һәм кагыйдэләр белән башкарылырга тиеш.

2.2. Жирләү урыннарын тәзү һәм төзекләндерү буенча барлык эшләр дә булган агачларның, куакларның һәм үсемлек грунтларының максимал сакланышы белән башкарылырга тиеш.

3. Жирләү урыннарын тоту

3.1. Авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын (зиратларны) тоту авыл жирлеге Башкарма комитетына йөкләнә.

3.2. Авыл жирлеге Башкарма комитеты тәэмин итәргә тиеш:

- жир кишәрлеген күмү өчен билгеләнгән норманы үтәү;
- инженерлык жиһазларын, коймаларны, юлларны, зиратларны төзек хәлдә карап тоту һәм аларны ремонтлау;
- зират территориясендә яшелләндерү, яшел үсентеләрне карау һәм аларны яңарту;
- зиратларны системалы жыештыру һәм чүпне вакытында чыгару;
- янғын куркынычсызлыгы кагыйдэләрен үтәү;
- санитар нормаларны һәм кагыйдэләрне үтәү;
- чүп жыю өчен контейнер майданчыкларын төзекләндерү;

4. Жирләү урыннарын карап тоту кагыйдэләрен бозган өчен контроль һәм жаваплылык

4.1. Өлеге кагыйдэләрнең үтәлешен тикшереп торалар:
— Авыл жирлеге Башкарма комитеты;

— Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында каралган очрақларда башка хезмәтләр.

4.2. Әлеге кагыйдәләрне бозуда, шулай ук кабердә (табут) булган әйберләрне һәм кабердә ритуаль атрибутларны урлауда гаепле затлар Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә җаваплылыкка тартыла.